Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 27. oktobra 2016*

„Predhodno odločanje — Člen 267 PDEU — Pristojnost Sodišča — Pojem ‚določba prava Unije‘ — Direktiva 89/106/EGS — Približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na gradbene proizvode — Standard, ki ga je odobril Evropski odbor za standardizacijo (CEN) na podlagi mandata Evropske komisije — Objava standarda v Uradnem listu Evropske unije — Usklajeni standard EN 13242:2002 — Nacionalni standard, s katerim se prenaša usklajeni standard EN 13242:2002 — Pogodbeni spor med subjekti zasebnega prava — Metoda za ugotavljanje (ne)skladnosti proizvoda z nacionalnim standardom, s katerim se prenaša usklajeni standard — Čas ugotavljanja (ne)skladnosti proizvoda s tem standardom — Direktiva 98/34/ES — Postopek za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov — Področje uporabe“

V zadevi C-613/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Supreme Court (vrhovno sodišče, Irska) z odločbo z dne 19. decembra 2014, ki je prispela na Sodišče 30. decembra 2014, v postopku

James Elliott Construction Limited

proti

Irish Asphalt Limited,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi L. Bay Larsen, predsednik senata, M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan in D. Šváby (poročevalec), sodniki,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 19. novembra 2015,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za James Elliott Construction Limited E. Barrington, SC, C. Donnelly, BL, in B. Shipsey, SC, po pooblastilu D. O’Donovana, solicitor,

— za Irish Asphalt Limited T. Hogan, SC, D. Conlan Smyth, barrister, N. Buckley, BL, po pooblastilu N. Mulherin, solicitor,

* Jezik postopka: angleščina.

— za Irsko A. Joyce, L. Williams in J. Quaney, agenti, skupaj z B. Kennedyjem, SC, in G. Gilmore, barrister,

— za Evropsko komisijo A. C. Becker, G. Braga da Cruz in G. Zavvos, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 28. januarja 2016

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 267 PDEU, člena 4 Direktive Sveta z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na gradbene proizvode (89/106/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 9, str. 296), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 93/68/EGS z dne 22. julija 1993 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 12, str. 173; v nadaljevanju: Direktiva 89/106), členov 1 in 8 Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 20 str. 337), kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2006/96/ES z dne 20. novembra 2006 (UL 2006, L 363, str. 81) (v nadaljevanju: Direktiva 98/34), in usklajenega standarda EN 13242:2002, naslovljenega „Agregati za nevezane in hidravlično vezane materiale za uporabo v inženirskih objektih in za gradnjo cest“ (v nadaljevanju: usklajeni standard EN 13242:2002).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora, ki se nanaša na kamnite agregate, ki jih je družba Irish Asphalt Limited dobavila družbi James Elliott Construction Limited.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 89/106

3 V prvi, četrti, šesti, sedmi, enajsti in dvanajsti uvodni izjavi Direktive 89/106 je navedeno:

„ker so države članice odgovorne za zagotovitev, da so stavbe visokih in nizkih gradenj na njihovem ozemlju projektirane in zgrajene tako, da ne ogrožajo varnosti ljudi, domačih živali in imetja, in pri tem, v interesu splošne blaginje, upoštevajo druge bistvene zahteve;

[…]

ker odstavek 71 Bele knjige o dokončnem oblikovanju notranjega trga, ki jo je odobril Evropski svet junija 1985, navaja, da bodo v okviru splošne politike nekatera področja, vključno z gradbeništvom, posebno poudarjena; ker morajo biti tehnične ovire v gradbeništvu odstranjene skladno z novim pristopom, določenim v Resoluciji Sveta z dne 7. maja 1985 [UL 1985, C 136, str. 1], če tega ni mogoče zagotoviti že z vzajemnim priznavanjem enakovrednosti med vsemi državami članicami, kar zahteva opredelitev bistvenih zahtev za varnost in druge vidike, pomembne za splošno blaginjo, ne da bi bila s tem v državah članicah znižana raven že obstoječe in utemeljene zaščite;

[…]

ker bodo, kot podlaga za usklajene standarde ali druge tehnične specifikacije na evropski ravni ter za pripravo in podelitev evropskega tehničnega soglasja, izdelani razlagalni dokumenti, ki bodo te bistvene zahteve oblikovali na tehnični ravni;

ker so te bistvene zahteve podlaga za pripravo usklajenih standardov za gradbene proizvode na evropski ravni; ker je treba, da bi bila dosežena največja možna prednost za enoten notranji trg, da bi bil omogočen dostop na ta trg čim večjemu številu proizvajalcev, da bi bila zagotovljena največja možna stopnja preglednosti trga in da bi bile ustvarjene razmere za usklajen sistem splošnih pravil v gradbeni industriji, kolikor se da in v čim krajšem času, uvesti usklajene standarde; ker te standarde pripravljajo zasebna telesa in ker morajo ohraniti naravo neobvezujočih besedil; ker sta za ta namen Evropski odbor za standardizacijo (CEN) in Evropski odbor za standardizacijo v elektrotehniki (Cenelec) priznana kot pristojni telesi za sprejemanje usklajenih standardov skladno s splošnimi smernicami za sodelovanje med Komisijo in tema telesoma, podpisanimi 13. novembra 1984; ker je za namene te direktive usklajeni standard tehnična specifikacija (evropski standard ali usklajeni dokument), ki sta ga na podlagi mandata Komisije sprejela eno ali obe zgoraj navedeni telesi, skladno z določbami Direktive Sveta 83/189/EGS z dne 28. marca 1983 o postopku za zagotavljanje informacij na področju tehničnih standardov in predpisov [UL 1983, L 109, str. 8];

[…]

ker se šteje, da je proizvod primeren za uporabo, če ustreza usklajenemu standardu, evropskemu tehničnemu soglasju ali na ravni Skupnosti priznani tehnični specifikaciji; ker pri proizvodih, ki so glede na bistvene zahteve manj pomembni, in pri proizvodih, ki odstopajo od obstoječih tehničnih specifikacij, njihovo ustreznost za uporabo potrdi odobreni organ;

ker proizvode, ki so v tem smislu ustrezni za uporabo, lahko prepoznamo po oznaki CE; ker morata biti prosti pretok takih proizvodov in prosta uporaba za njihov predvideni namen dovoljena na celotnem območju Skupnosti.“

4 Člen 2(1) te direktive določa:

„Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se smejo proizvodi iz člena 1, namenjeni uporabi v objektih, dati v promet le, če ustrezajo takšni predvideni uporabi, torej imajo take lastnosti, da objekti, v katere bodo ti proizvodi vgrajeni ali napeljani, v njih sestavljeni ali nanje naneseni, če so pravilno projektirani in grajeni, izpolnjujejo bistvene zahteve iz člena 3, kadar in če so ti objekti predmet predpisov, ki vsebujejo take zahteve.“

5 Člen 3(1) navedene direktive določa:

„Bistvene zahteve za objekte, ki lahko vplivajo na tehnične značilnosti proizvoda, so v obliki ciljev določene v Prilogi I. Uporabljajo se lahko ena, nekaj ali vse te zahteve; zahteve morajo biti izpolnjene ves čas ekonomsko sprejemljive življenjske dobe objekta.“

6 Člen 4(1) in (2) iste direktive določa:

„1. V tej direktivi so standardi in tehnična soglasja ‚tehnične specifikacije‘.

V tej direktivi so usklajeni standardi tiste tehnične specifikacije, ki sta jih CEN, Cenelec ali oba skupaj sprejela na podlagi mandata Komisije, skladno z [Direktivo 83/189], na podlagi mnenja odbora iz člena 19 in skladno s splošnimi določbami o sodelovanju med Komisijo in tema telesoma, podpisanimi 13. novembra 1984.

2. Države članice domnevajo, da so [gradbeni] proizvodi primerni za uporabo, če omogočajo uporabo, za katero so namenjeni, če so pravilno oblikovani in izdelani, da zadostijo bistvenim zahtevam iz člena 3, kadar imajo taki proizvodi znak CE, ki kaže, da ustrezajo vsem določbam te direktive, skupaj s postopki ugotavljanja skladnosti, določenimi v Poglavju V, in s postopkom, določenim v Poglavju III. Znak CE mora označevati:

(a) skladn[ost] z ustreznimi nacionalnimi standardi, ki prenašajo usklajene standarde, sklicevanje na katere je bilo objavljeno v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*. Države članice objavijo sklicevanje na te nacionalne standarde;

(b) skladn[ost] z evropskim tehničnim soglasjem, podeljenim po postopku iz poglavja III,

ali

(c) skladn[ost] z nacionalnimi tehničnimi specifikacijami iz odstavka 3, če ni usklajenih specifikacij; seznam teh nacionalnih specifikacij se sestavi po postopku iz člena 5(2).“

7 Člen 6(1) Direktive 89/106 določa:

„Države članice na svojem ozemlju ne smejo ovirati prostega pretoka, dajanja v promet ali uporabe proizvodov, ki izpolnjujejo določbe te direktive.

Države članice zagotavljajo, da pravila ali pogoji, ki jih postavljajo javni organi ali zasebna telesa, ki delujejo kot javno podjetje ali kot javni organ na podlagi monopolnega položaja, ne ovirajo uporabe takih proizvodov za predvideni namen.“

8 Člen 7 te direktive določa:

„1. Da bi zagotovili kakovost usklajenih standardov za [gradbene] proizvode, standarde na podlagi mandatov, ki jih da Komisija, […] pripravijo evropske organizacije za standardizacijo.

2. Tako pripravljeni standardi so, ob upoštevanju razlagalnih dokumentov, v največji možni meri izraženi s parametri zmogljivosti [gradbenega] proizvoda.

3. Ko evropske organizacije za standardizacijo pripravijo standarde, Komisija objavi sklicevanja na standarde v seriji C *Uradnega lista Evropskih skupnosti*“.

9 V skladu s členom 65 Uredbe (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive 89/106 (UL 2011, L 88, str. 5) je bila Direktiva 89/106 razveljavljena. Vendar pa ta uredba *ratione temporis* ni upoštevna za postopek v glavni stvari.

Direktiva 98/34

10 Člen 1, točke 3, 4 in 11, Direktive 98/34, ki je nadomestila Direktivo 83/189, določa:

„V tej direktivi naslednji izrazi pomenijo:

[…]

3. ‚tehnična specifikacija‘ je v dokumentu vsebovana specifikacija, ki določa zahtevane lastnosti proizvoda, kakor so stopnja kakovosti, zmogljivost, varnost ali mere, vključno z zahtevami v zvezi s proizvodom glede imena, pod katerim se prodaja, izrazoslovjem, simboli, preskušanjem in preskusnimi postopki, embalažo, označevanjem ali etiketiranjem in postopki za ugotavljanje skladnosti.

[…]

4. ‚druge zahteve‘ je zahteva za proizvode, ki ni tehnična specifikacija in ki se nanaša na proizvod zaradi varovanja zlasti potrošnikov ali okolja ter vpliva na njegov življenjski cikel, potem ko je bil dan v promet, kakor so pogoji uporabe, predelave, vnovične uporabe ali odlaganja, kadar lahko taki pogoji znatno vplivajo na sestavo ali značilnost proizvoda ali na njegovo trženje;

[…]

11. ‚tehnični predpis‘ [so] tehnične specifikacije in druge zahteve ali predpisi o storitvah, skupaj z ustreznimi upravnimi določbami, katerih upoštevanje je formalno in dejansko obvezno pri trženju, zagotavljanju storitve, ustanovitvi dobavitelja storitve ali uporabi v državi članici ali njenem večjem delu, pa tudi zakoni in drugi predpisi držav članic, razen tistih, ki so določeni v členu 10 in prepovedujejo proizvodnjo, uvoz, trženje ali uporabo izdelka ali ki prepovedujejo opravljanje ali uporabo storitve ali ustanovitev dobavitelja storitve.

Dejanski tehnični predpisi so zlasti:

— zakoni in drugi predpisi države članice, ki urejajo tehnične specifikacije ali druge zahteve ali predpise o storitvah ali poklicne kodekse ali pravila obnašanja, ki pa se nanašajo na tehnične specifikacije ali druge zahteve ali na predpise o storitvah, skladnost s katerimi ustvarja domnevo o skladnosti z obveznostmi, ki jih nalagajo zgoraj navedeni zakoni in drugi predpisi,

— prostovoljni dogovori, pri katerih je pogodbena stranka država in ki v javnem interesu določajo skladnost s tehničnimi specifikacijami ali drugimi zahtevami ali predpisi o storitvah, razen predpisov v zvezi z javnimi naročili,

— tehnične specifikacije ali druge predpise o storitvah, povezane z davčnimi ali finančnimi ukrepi, ki s spodbujanjem izpolnjevanja takih tehničnih specifikacij ali drugih predpisov o storitvah vplivajo na porabo izdelkov ali storitev; tehnične specifikacije ali drugi predpisi, povezani z nacionalnimi sistemi socialnega zavarovanja, so izključeni.“

11 Člen 8(1) in (3) te direktive določa:

„1. Države članice v skladu s členom 10 takoj sporočijo Komisiji vsak osnutek tehničnega predpisa, razen kadar gre le za prenos celotnega besedila mednarodnega ali evropskega standarda, ko zadostujejo podatki v zvezi z ustreznim standardom. Komisiji navedejo tudi razloge, na podlagi katerih je uzakonitev takega tehničnega predpisa potrebna, če ti niso že jasno razvidni v osnutku.

[…]

Države članice ponovno sporočijo osnutek po zgoraj navedenih pogojih, če ga spremenijo tako, da znatno spremenijo njegovo področje uporabe, skrajšajo prvotno predvidene roke za izvajanje, dodajajo specifikacije ali zahteve ali poostrijo sedanje specifikacije in zahteve.

[…]

3. Države članice brez odloga sporočijo Komisiji dokončno besedilo tehničnega predpisa.“

Standard EN 13242:2002

12 Standard EN 13242:2002 je razvil Tehnični odbor CEN/TC 154 „Agregati“, CEN pa ga je 23. septembra 2002 odobril v skladu z mandatom Komisije z dne 6. julija 1998 (M 125 – Mandat CEN/CENELEC za pripravo usklajenih standardov za agregate za posebno uporabo, v nadaljevanju: mandat M 125), ki je bil sprejet na podlagi Direktive 89/106.

– Mandat M 125

13 V predgovoru k mandatu M 125 je navedeno:

„[…] Eden od ciljev Direktive je odprava tehničnih ovir za trgovanje na področju gradbeništva, ker tega ni mogoče zagotoviti z vzajemnim priznavanjem enakovrednosti med vsemi državami članicami. Tako se bodo v prvi fazi mandati za standardizacijo nanašali na gradbene proizvode, ki so lahko predmet tehničnih ovir za trgovanje.

Ta mandat je namenjen pripravi določb z namenom, da bi se vzpostavili kakovostni usklajeni evropski standardi, da bi se tako ‚približali‘ nacionalni zakoni in drugi predpisi (v nadaljevanju: predpisi), če obstajajo, in da bi se zagotovilo, da se proizvodi, ki so skladni s temi standardi, štejejo za primerne za uporabo, za katero so namenjeni, kot to določa Direktiva.“

14 V poglavju II tega besedila, naslovljenem „Izvršitev mandata“, je navedeno:

„1. CEN/Cenelec najkasneje tri mesece po odobritvi odbora, ustanovljenega z Direktivo 83/189, Komisiji predloži podroben program dela.

[…]

5. Vsi predlogi za dodajanje proizvodov ali za uporabo materialov ali oblik, ki v mandatu sicer niso navedeni, vendar tehnični odbor meni, da so potrebni, morajo biti službam Komisije predloženi v preučitev neodvisno od programa dela. Standardi, ki bodo pripravljeni za proizvode, ki niso zajeti z mandatom, ne bodo imeli statusa usklajenih standardov. Poleg določb člena 4(1) Direktive [98/34] je treba upoštevati to, da vsi proizvodi, ki so zajeti z mandatom, izpolnjujejo zahteve iz sistema za potrjevanje skladnosti, ki je skladen z ustreznim sklepom Komisije, kar za proizvode, ki z mandatom niso zajeti, ne velja.

6. Vsi predlogi za dodajanje lastnosti in trajnostnih vidikov, ki v mandatu sicer niso navedeni, vendar tehnični odbor meni, da so potrebni, morajo biti prikazani v ločenem poglavju programa dela in jih bodo preučile službe Komisije.

[…]

8. Tehnični odbori CEN morajo dati tehnični odgovor za določitev značilnosti mandata, pri tem pa upoštevati pogoje, navedene spodaj. Predlagane preskusne metode morajo biti neposredno povezane z ustreznimi zahtevanimi značilnostmi in ne smejo vsebovati sklica na metode za določanje značilnosti, ki z mandatom niso zahtevane. Zahteve glede trajnosti bi morale biti obravnavane v okviru, zagotovljenem s preskusi s tedaj najsodobnejšo tehnologijo.

9. Sklici na preskusne/računske metode morajo biti v skladu s ciljno uskladitvijo. Na splošno bi moralo biti za določitev vsake značilnosti za dani proizvod ali družino proizvodov podano sklicevanje samo na eno metodo.

Če pa bo za ugotavljanje iste značilnosti za dani proizvod ali družino proizvodov iz upravičenih razlogov podano sklicevanje na več kot eno metodo, je treba položaj utemeljiti. V tem primeru bi bilo treba vse odkazane metode povezati z veznikom ‚ali', nakazati pa bi bilo treba tudi uporabo.

V vseh drugih primerih je mogoče dve ali več preskusnih/računskih metod za ugotovitev ene značilnosti sprejeti le, če med njimi obstaja povezava ali je to mogoče ugotoviti. Z zadevnim usklajenim standardom za proizvod se mora nato ena od njih izbrati kot referenčna metoda.

Preskusne in/ali računske metode so, kadar je le mogoče, horizontalne narave in zajemajo kar največji obseg proizvodov.

[…]

12. Obseg tega mandata se lahko po potrebi spremeni ali dopolni. To, da je Komisija sprejela program dela, ne pomeni sprejetja vseh elementov, ki so navedeni kot referenčni standardi. Tehnični odbori morajo dokazati neposredno zvezo med temi elementi in potrebo po usklajevanju proizvodov, predvideno uporabo in lastnostih, navedenih v mandatu. Poleg tega sprejetje tega programa ne izključuje možnosti, da CEN doda nove elemente, da bi se popolnoma upoštevalo besedilo mandata.

[…]

15. CEN/Cenelec Komisijo takoj obvesti o težavah, povezanih z izvrševanjem mandata, in predloži letno poročilo o napredku pri delu, ki je bilo opravljeno v okviru tega mandata.

16. Poročilo o napredku vsebuje opis opravljenih del in opiše nastale politične ali tehnične težave, posebej tiste, zaradi katerih bi lahko organi kake države članice ugovarjali ali uporabili člen 5(1) Direktive [98/34].

17. Poročilo o napredku spremljajo zadnji predlogi vsakega od standardov, ki je zajet v mandatu, in zadnja poročila o delih, ki so bila oddana podizvajalcem.

[…]

19. CEN/Cenelec lahko ta mandat sprejme šele po tem, ko so program dela sprejele službe Komisije.

[…]

21. CEN/Cenelec končne predloge usklajenih evropskih standardov in upoštevnih spremljajočih standardov pošlje Komisiji, ki potrdi njihovo skladnost s tem mandatom, v rokih, omenjenih v točki II.2(d), ki so bili dogovorjeni med CEN/Cenelec in službami Komisije."

15 V poglavju III tega besedila, naslovljenem „Usklajeni standardi", je navedeno:

„1. Usklajeni standardi so pripravljeni tako, da se za proizvode, navedene v prilogah 1 in 2, omogoči dokaz, da izpolnjujejo bistvene zahteve. Ker je eden od namenov Direktive odpraviti ovire za trgovino, bodo standardi, ki izhajajo iz nje, v največji možni meri izraženi s parametri zmogljivosti proizvoda (člen 7(2) Direktive), ob upoštevanju razlagalnih dokumentov.

2. Usklajeni standard bo vseboval:

[…]

— metode (izračun, preskusne ali druge metode) ali sklic na standard, ki vsebuje metode za določitev navedenih lastnosti;

[…]“

16 V prilogah od 1 do 3 mandata M 125 so pojasnjeni področje uporabe mandata, njegov referenčni tehnični okvir in zahteve iz tega mandata v zvezi s potrjevanjem skladnosti.

– Usklajeni standard EN 13242:2002

17 Usklajeni standard EN 13242:2002 v točki 1, drugi odstavek, določa, da ta usklajeni standard „vključuje oceno skladnosti proizvodov s tem [usklajenim standardom]“.

18 Točka 6 tega usklajenega standarda, naslovljena „Kemijske lastnosti“, določa:

„6.1 Splošno

Katere od lastnosti, navedene v tej točki, je treba preskusiti in deklarirati, je odvisno od načina končne uporabe ali izvora agregata. Kadar se zahteva, je treba za določitev ustreznih kemijskih lastnosti opraviti preskuse, predpisane v točki 6.

[…]

6.3 Skupna vsebnost žvepla

Kadar se zahteva, je treba skupno vsebnost žvepla v agregatu, določeno v skladu s [točko 11] standarda EN 1744-1:1998 [ki ga je CEN sprejel brez mandata Komisije in ne po postopku, določenem v členu 7 Direktive], deklarirati v skladu z ustrezno kategorijo iz preglednice 13[, naslovljene ‚Kategorije najvišjih vrednosti skupne vsebnosti žvepla‘].

Agregat	**Skupna vsebnost žvepla %**	**Kategorija (S)**
Vsi agregati, razen zračno hlajene plavžne žlindre	≤ 1	S_1
	> 1	$S_{deklarirano}$
	Ni zahtevano	S_{NR}
Zračno hlajena plavžna žlindra	≤ 2	S_1
	> 2	$S_{deklarirano}$
	Ni zahtevano	S_{NR}

[…]“

19 V „Prilogi ZA (informativno) – členi veljavnih evropskih standardov, ki se nanašajo na bistvene zahteve, ali druge določbe direktiv EU“ k temu usklajenemu standardu je med drugim navedeno, da „členi evropskega standarda [EN 13242:2002] v tej prilogi ustrezajo zahtevam mandata, danega na podlagi [Direktive 89/106]“ in da „skladnost teh členov agregatom, ki se obravnavajo v tem evropskem standardu, zagotavlja domnevo o primernosti za uporabe, navedene v tem dokumentu“.

20 Sklici na usklajeni standard EN 13242:2002 so bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske Unije* z dne 27. marca 2003 (UL 2003, C 75, str. 8).

Irsko pravo

Zakon o prodaji blaga in opravljanju storitev

21 S členom 10 Sale of Goods and Supply of Services Act 1980 (zakon o prodaji blaga in opravljanju storitev iz leta 1980) je bil v Sale of Goods Act 1893 (zakon o prodaji blaga iz leta 1893) vstavljen nov člen 14, ki določa:

„1. Če ni drugače predpisano v tem zakonu ali kakem drugem predpisu, za blago, dobavljeno na podlagi kupoprodajne pogodbe, ne veljajo nobeni posebni pogoji ali jamstva glede kakovosti ali primernosti za posebno uporabo.

2. Kadar trgovec prodaja blago v okviru poslovne dejavnosti, se šteje, da mora biti blago, dobavljeno na podlagi pogodbe, primerno za prodajo, tak pogoj pa ne velja:

(a) za napake, na katere je kupec izrecno opozorjen pred sklenitvijo pogodbe, ali

(b) če kupec pred sklenitvijo pogodbe pregleda blago v zvezi z napakami, ki bi jih ta pregled moral razkriti.

3. Blago je primerno za prodajo, če je primerno za namen ali namene, za katere se blago te vrste običajno kupuje, in je tako trajno, kot se upravičeno pričakuje glede na njegov opis, ceno (če je pomembna) in vse druge zadevne okoliščine, skladno s tem pa se v tem zakonu razumejo tudi vsa sklicevanja na blago, ki ni primerno za prodajo.

4. Če prodajalec proda blago v okviru poslovne dejavnosti in kupec, izrecno ali s konkludentnimi ravnanji, prodajalca seznani s kakršnim koli posebnim namenom, za katerega se blago kupuje, se šteje, da mora biti blago, dobavljeno na podlagi pogodbe, razumno primerno za navedeno uporabo, ne glede na to, ali gre za namen, za katerega se blago običajno dobavlja, razen če je iz okoliščin razvidno, da se kupec ne zanaša ali se ne more razumno zanašati na prodajalčevo znanje ali presojo.

[…]“

Standard I. S. EN 13242:2002

22 Standard EN 13242:2002 je na Irskem prenesel National Standards Authority of Ireland (irska organizacija za standardizacijo), ki je sprejel standard I.S. EN 13242:2002.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

23 V specifikacijah za gradnjo mladinskega centra v dublinski četrti Ballymun (Irska), ki ga je gradila družba James Elliott Construction, je bilo med drugim določeno, da morajo biti notranja tla v zgradbi položena na 225 milimetrov „dobro utrjenega nasutja Clause 804 v skladu s specifikacijami Department of Enterprise“. Družba Irish Asphalt je s tem namenom družbi James Elliott Construction dobavila proizvod z imenom „Clause 804, utrjeni“.

24 Po končanju del so se v tleh in na stropu začele kazati razpoke, zaradi česar je bila zgradba neuporabna. Družba James Elliott Construction je priznala odgovornost za to in izvedla popravila v vrednosti 1,5 milijona EUR.

25 Družba James Elliott Construction je 13. junija 2008 proti družbi Irish Asphalt vložila odškodninsko tožbo, ker naj bi do omenjene napake prišlo zaradi vsebnosti pirita v agregatih Clause 804, ki ga je dobavila ta družba.

26 High Court (višje sodišče, Irska) je v sodbi z dne 25. maja 2011 ugotovilo, da so napake v betonu nastale zaradi vsebnosti pirita v agregatih, ki jih je družba Irish Asphalt dobavila družbi James Elliott Construction. V zvezi s tem je ugotovilo, da je analiza vzorcev agregata, odvzetih iz zgradbe, pokazala, da ti agregati ne izpolnjujejo zahtev irskega standarda I.S. EN 13242:2002, s katerim se prenaša evropski standard EN 13242:2002, zlasti glede njegove vsebnosti žvepla.

27 Zato je presodilo, da je družba Irish Asphalt kršila svoje pogodbene obveznosti, ki so ji v skladu s členom 14(2) zakona o prodaji blaga nalagale, da dobavi agregat, ki je „primeren za prodajo“ in ki je „primeren za uporabo“.

28 Družba Irish Asphalt je zoper to sodbo vložila pritožbo pri Supreme Court (vrhovno sodišče, Irska).

29 Supreme Court (vrhovno sodišče) je 2. decembra 2014 izdalo sodbo, v kateri je odločilo le o vprašanjih, ki se nanašajo na nacionalno pravo, in pritožbo zavrnilo, razen glede vprašanj, ki se nanašajo na pravo Unije.

30 V zvezi s tem se to sodišče sprašuje, prvič, o pravni naravi usklajenih evropskih standardov za gradbene proizvode in o njihovi upoštevnosti v pogodbenih razmerjih med dvema subjektoma zasebnega prava, če se pogodba o dobavi blaga sklicuje na nacionalni standard, ki je bil sprejet na podlagi usklajenega standarda, drugič, o razlagi obsega in vsebini evropskega standarda EN 13242:2002, zlasti v zvezi z domnevami, ki so posledica upoštevanja tega standarda, in načini, s katerimi se lahko te domneve ovrže, in tretjič, o povezavi med določbami nacionalnega prava, na podlagi katerega se šteje, da pogodba vsebuje nekatera implicitna določila, in obveznostjo sporočanja, ki jo imajo države članice na podlagi Direktive 98/34.

31 V teh okoliščinah je Supreme Court (vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. (a) Kadar mora stranka v skladu s pogoji zasebnopravne pogodbe dobaviti proizvod, izdelan v skladu z nacionalnim standardom, ki je sprejet za izvajanje evropskega standarda, pripravljenega v skladu z mandatom, ki ga je Komisija izdala na podlagi določb Direktive 89/106, ali je razlaga navedenega standarda zadeva, o kateri je v skladu s členom 267 PDEU pri Sodišču mogoče vložiti predlog za sprejetje predhodne odločbe?

(b) Če je odgovor na prvo vprašanje (a) pritrdilen, ali se s standardom EN 13242:2002 zahteva, naj se skladnost z navedenim standardom ali njegova kršitev dokaže le s preskusi v skladu s standardi (za katere ni bil izdan mandat), ki jih je sprejela CEN in se nanje napotuje

v EN 13242:2002, in kadar so taki preskusi izvedeni ob izdelavi in/ali dobavi; ali pa je mogoče kršitev standarda (in v skladu s tem kršitev pogodbe) dokazati s preskusi, izvedenimi pozneje, če rezultati takih preskusov logično dokazujejo kršitev standarda?

2. Kadar nacionalno sodišče obravnava zasebnopravni zahtevek zaradi kršitve pogodbe v zvezi s proizvodom, izdelanim v skladu z evropskim standardom, izdanim na podlagi mandata Evropske komisije na podlagi direktive [89/106]: ali mora odkloniti uporabo določb nacionalne zakonodaje, ki določajo, da se [domneva obstoj nekaterih pogodbenih] določil glede primernosti za prodajo in primernosti za uporabo ali kakovosti, ker se z zakonskimi pogoji ali njihovo uporabo ustvarjajo standardi ali nalagajo tehnične specifikacije ali zahteve, ki niso bile uradno sporočene v skladu z določbami Direktive 98/34?

3. Ali mora nacionalno sodišče, ki obravnava zahtevek zaradi [neizpolnitve] zasebne pogodbe, ki naj bi nastala zaradi kršitve [določbe o] primernosti za prodajo ali primernosti za uporabo (za katero se po nacionalnem zakonu šteje, da jo pogodba, sklenjena med strankama, vsebuje, če je stranki nista spremenili ali zavrnili njene uporabe), kar zadeva proizvod, izdelan v skladu s standardom EN 13242:2002, domnevati, da je proizvod primeren za prodajo in primeren za uporabo, in če mora, ali je mogoče tako predpostavko ovreči le z dokazom neskladnosti s standardom EN 13242:2002 s preskusi, izvedenimi v skladu s preskusi in protokoli, na katere se napotuje v standardu EN 13242:2002 in ki so izvedeni ob dobavi proizvoda?

4. Če sta odgovora na prvo vprašanje (a) in tretje vprašanje pritrdilna, ali je meja za skupno vsebnost žvepla v agregatih določena v standardu EN 13242:2002 ali v skladu z njim, tako da je bilo upoštevanje take meje potrebno, med drugim, da se je lahko kakor koli domnevalo o primernosti za prodajo ali primernosti za uporabo?

5. Če sta odgovora na prvo vprašanje (a) in tretje vprašanje pritrdilna, ali je dokaz, da je proizvod imel oznako ‚CE', nujen, da se je mogoče sklicevati na domnevo, ustvarjeno z Dodatkom ZA k standardu EN 13242:2002 in/ali členom 4 Direktive 89/106?"

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje, točka (a): pristojnost Sodišča

32 Predložitveno sodišče v točki (a) prvega vprašanja v bistvu sprašuje, ali je treba člen 267 PDEU razlagati tako, da je v primeru, če je nacionalnemu sodišču predložen spor v zvezi s pogodbo zasebnega prava, ki eni stranki nalaga, da dobavi proizvod, ki je v skladu z nacionalnim standardom, s katerim se prenaša usklajen standard v smislu člena 4(1) Direktive 89/106, Komisija pa je sklic na ta standard objavila v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*, Sodišče pristojno za razlago tega standarda v postopku predhodnega odločanja.

33 Najprej je treba ugotoviti, prvič, da je iz predložitvene odločbe razvidno, da irska organizacija za standardizacijo s tehničnim standardom I.S. EN 13242:2002 iz postopka v glavni stvari v irsko pravo prenaša usklajeni standard EN 13242:2002. Zato je vsebina prvega standarda neposredno odvisna od razlage drugega.

34 Drugič, spomniti je treba, da je v skladu s sodno prakso Sodišče pristojno za razlago aktov, ki jih sicer ni sprejel organ, ki bi ga bilo mogoče opredeliti za „institucijo, organ, urad ali agencijo Unije", vendar pa pomenijo ukrep, s katerim se izvršuje ali uporablja pravni akt Unije (v tem smislu glej sodbi z dne 20. septembra 1990, Sevince, C-192/89, EU:C:1990:322, točka 10, in z dne 21. januarja 1993, Deutsche Shell, C-188/91, EU:C:1993:24, točka 17), pri čemer je ta rešitev upravičena z namenom člena 267

PDEU, s katerim se želi v Uniji zagotoviti enotno uporabo vseh določb njenega pravnega reda, da bi se preprečilo njihovo različno uporabo v različnih državah članicah (sodba z dne 20. septembra 1990, Sevince, C-192/89, EU:C:1990:322, točka 11).

35 Poleg tega je Sodišče tudi pojasnilo, da dejstvo, da nek pravni akt Unije ni zavezujoč, ni ovira za to, da Sodišče v postopku predhodnega odločanja na podlagi člena 267 PDEU odloči o razlagi tega akta (sodba z dne 21. januarja 1993, Deutsche Shell, C-188/91, EU:C:1993:24, točka 18).

36 Zlasti v zvezi z usklajenim standardom, kakršen je v postopku v glavni stvari, je treba ugotoviti, da so v členu 4(1) Direktive 89/106 usklajeni standardi opredeljeni kot tiste tehnične specifikacije, ki sta jih CEN, Cenelec ali oba skupaj sprejela na podlagi mandata, ki jima ga je Komisija dodelila v skladu z Direktivo 83/189, s katerimi se, kot je to določeno v šesti in sedmi uvodni izjavi zadnjenavedene direktive, na tehnični ravni natančneje opredelijo bistvene zahteve, ki so določene v Prilogi I k tej direktivi.

37 V skladu s členom 7(3) Direktive 89/106 Komisija sklice na usklajene standarde, ki jih pripravijo evropske organizacije za standardizacijo, objavi v seriji C *Uradnega lista Evropske Unije*.

38 Kot izhaja iz člena 4(2) Direktive 89/106 v povezavi z enajsto uvodno izjavo te direktive, ta objava učinkuje tako, da se za proizvode iz te direktive, ki izpolnjujejo tehnične zahteve, opredeljene v usklajenih standardih v zvezi s temi proizvodi, domneva skladnost teh izdelkov z bistvenimi zahtevami navedene direktive (v tem smislu glej sodbo z dne 21. oktobra 2010, Latchways in Eurosafe Solutions, C-185/08, EU:C:2010:619, točka 31), kar omogoča, da se jih označi z znakom „CE“.

39 Iz člena 6(1) Direktive 89/106 v povezavi z njeno dvanajsto uvodno izjavo izhaja, da domneva o skladnosti z bistvenimi zahtevami navedene direktive in znak „CE“ zadevnemu proizvodu zagotavljata pravico do prostega pretoka, dajanja v promet in proste uporabe na ozemlju vseh držav članic Unije.

40 Iz tega izhaja, da usklajeni standard, kakršen je v postopku v glavni stvari, ki je sprejet na podlagi Direktive 89/106 in katerega sklic je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*, spada v pravo Unije, ker se s sklicem na določbe takega standarda odloči, ali za nek proizvod domneva iz člena 4(2) Direktive 89/106 velja ali ne.

41 Na podlagi tega, da neki proizvod spoštuje tehnične zahteve, ki so opredeljene v tem standardu, se namreč domneva, da ta proizvod izpolnjuje bistvene zahteve iz Direktive 89/106. Iz tega izhaja, da za tak proizvod velja pravica do prostega pretoka, dajanja v promet in proste uporabe na ozemlju vseh držav članic Unije, tako da države članice na podlagi člena 6(1) te direktive ne morejo, med drugim, postavljati dodatnih zahtev za njihov dejanski dostop na trg in njihovo uporabo na njihovem ozemlju (v tem smislu glej sodbo z dne 16. oktobra 2014, Komisija/Nemčija, C-100/13, EU:C:2014:2293, točke 55, 56 in 63).

42 Čeprav je mogoče skladnost gradbenega proizvoda z bistvenimi zahtevami iz Direktive 89/106 po potrebi dokazati z drugimi sredstvi, in ne na podlagi skladnosti z usklajenimi standardi, to ne more vplivati na pravne učinke usklajenega standarda.

43 Poleg tega je treba ugotoviti, da je priprava takega usklajenega standarda sicer zaupana subjektu zasebnega prava, vendar pa je to vseeno potreben in natančno predpisan ukrep za izvajanje bistvenih zahtev iz te direktive, ki se izvaja na pobudo, na podlagi usmeritev in pod nadzorom Komisije, da bi lahko pravno učinkoval pa mora Komisija njegov sklic prej objaviti v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*.

44 V tem primeru je bil standard EN 13242:2002 pripravljen v okviru mandata M 125, ki ga je Komisija podelila CEN na podlagi člena 7 Direktive 89/106 in katerega točka 8 poglavja II določa, da morajo evropski odbori za standardizacijo dati tehnični odgovor za določitev značilnosti mandata, pri tem pa upoštevati pogoje, ki so v njem navedeni. Komisija je zato v prilogah 1 in 2 k temu mandatu natančno pojasnila njegovo področje uporabe in referenčni tehnični okvir po kategorijah in podkategorijah proizvodov, za katere zahteva, da se določijo lastnosti, ki se nanašajo na njihovo zmogljivost in trajnost. Na podlagi priloge 3 k temu mandatu je Komisija od CEN zahtevala tudi, da v usklajenem standardu, ki ga bo pripravil, opredeli tudi neko število sistemov potrjevanja skladnosti.

45 Iz točk 1 in 19 poglavja II mandata M 125 izhaja tudi, prvič, da mora organizacija za standardizacijo, preden sprejme ta mandat, v roku, ki ga določi Komisija, pripraviti program dela, ki ga Komisija sprejme. Drugič, v skladu s točkama 5 in 6 tega poglavja mora vse predloge za dodajanje elementov, ki niso bili zajeti v tem mandatu, preučiti Komisija. Tretjič, na podlagi točk od 15 do 17 in 21 tega poglavja mora Komisija delo organizacij za standardizacijo pozorno spremljati, kar je povezano z obveznostjo rednega sporočanja Komisiji in s kontrolo skladnosti končnih predlogov usklajenih standardov, ki jo ta institucija opravi pred objavo njihovih sklicev v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*.

46 Poleg tega, kot to izhaja iz sodbe z dne 16. oktobra 2014, Komisija/Nemčija (C-100/13, EU:C:2014:2293), Komisija s tožbami zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 258 PDEU zagotavlja polni učinek usklajenih standardov. Sodišče je v tej sodbi tako presodilo, da zadevna država članica s tem, da je za gradbene proizvode, na katere se nanaša več usklajenih standardov, postavila dodatne zahteve za dejanski dostop teh proizvodov na trg in njihovo uporabo na nemškem ozemlju, ni izpolnila obveznosti iz členov 4(2) in 6(1) Direktive 89/106.

47 Na točko (a) prvega vprašanja je treba torej odgovoriti, da je treba člen 267, prvi odstavek, PDEU razlagati tako, da je Sodišče v postopku predhodnega odločanja pristojno za razlago usklajenega standarda v smislu člena 4(1) Direktive 89/106, katerega sklic je Komisija objavila v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*.

Prvo vprašanje, točka (b)

48 Odgovor na točko (a) prvega vprašanja je treba upoštevati pri odgovoru na točko (b) prvega vprašanja, v kateri predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba usklajeni standard EN 13242:2002 razlagati tako, da v okviru spora v zvezi s pogodbo zasebnega prava, ki eni stranki nalaga, da dobavi proizvod, ki je v skladu z nacionalnim standardom, s katerim se prenaša usklajeni standard v smislu člena 4(1) Direktive 89/106, katerega sklic je Komisija objavila v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*, dovoljuje, da se neizpolnjevanje tehničnih specifikacij tega usklajenega standarda ugotovi z drugimi preskusnimi metodami, ki se razlikujejo od tistih, kot so izrecno določene v tem standardu, in ali je te metode mogoče uporabiti kadar koli med ekonomsko življenjsko dobo proizvoda.

49 Uvodoma je treba ugotoviti, da v skladu s točko 1, drugi odstavek, usklajenega standarda EN 13242:2002, v kateri je navedeno, da ta usklajeni standard „vključuje oceno skladnosti proizvodov [s tem] evropskim standardom“, točka 6 tega usklajenega standarda, naslovljena „Kemijske lastnosti“, v podtočki 6.3 določa, da je skupna vsebnost žvepla v agregatu, ki mora biti deklarirana v skladu z ustrezno kategorijo iz preglednice 13 tega usklajenega standarda, naslovljene „Kategorije najvišjih vrednosti skupne vsebnosti žvepla“, določena v skladu z evropskim standardom EN 1744-1:1998.

50 Vendar pa je treba spomniti, da je namen Direktive 89/106, kot izhaja iz njene četrte uvodne izjave, odstranitev ovir za trgovanje z ustvarjanjem razmer, ki omogočajo, da se gradbeni proizvodi prosto tržijo v Uniji (v tem smislu glej sodbo z dne 18. oktobra 2012, Elenca, C-385/10, EU:C:2012:634, točka 15).

51 Iz tega izhaja, da Direktiva 89/106, katere namen je zgolj odstranitev ovir za trgovanje, ni namenjena uskladitvi pogojev in pravil za praktično uporabo gradbenih materialov pri njihovi vgradnji v stavbe ali gradbene objekte, temveč uskladitvi pravil za dostop teh proizvodov na trg.

52 Tako ne Direktiva 89/106 ne usklajeni standard EN 13242:2002, in zlasti podtočka 6.3 tega standarda, v kateri je predpisan način ugotavljanja vsebnosti žvepla v agregatih, na katere se ta podtočka nanaša, ne usklajujeta nacionalne zakonodaje, ki se uporablja glede dokazovanja v okviru pogodbenega spora, kakršen je v postopku v glavni stvari, niti glede načina ugotavljanja skladnosti gradbenega proizvoda s pogodbenimi specifikacijami niti glede trenutka, v katerem je treba ugotoviti skladnost takega gradbenega proizvoda.

53 Glede na zgoraj navedeno je treba na točko (b) prvega vprašanja odgovoriti, da je treba usklajeni standard EN 13242:2002 razlagati tako, da nacionalnega sodišča, ki mu je bil predložen spor v zvezi z izpolnjevanjem pogodbe zasebnega prava, ki eni stranki nalaga, da dobavi gradbeni proizvod, ki je v skladu z nacionalnim standardom, s katerim se prenaša ta usklajeni standard, ne zavezuje niti glede načina ugotavljanja skladnosti takega gradbenega proizvoda s pogodbenimi specifikacijami niti glede trenutka, v katerem je treba ugotoviti njegovo skladnost.

Tretje vprašanje

54 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem, ki je naslednje, ki ga je treba obravnavati, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 4(2) Direktive 89/106 v povezavi z dvanajsto uvodno izjavo te direktive razlagati tako, da domneva o primernosti za uporabo nekega gradbenega proizvoda, ki je bil izdelan v skladu z ustaljenim standardom, zavezuje nacionalno sodišče, ko to ugotavlja primernost takega proizvoda za prodajo ali za uporabo, če nacionalna zakonodaja, ki na splošno ureja prodajo blaga, kakršno je blago v postopku v glavni stvari, zahteva, da ima gradbeni proizvod take lastnosti. Če je to tako, predložitveno sodišče Sodišče sprašuje, kako je mogoče to domnevo ovreči.

55 Iz člena 2(1) Direktive 89/106 izhaja, da je njen cilj zagotoviti, da se smejo gradbeni proizvodi, namenjeni uporabi v objektih, dati v promet, le če ustrezajo takšni predvideni uporabi, torej imajo take lastnosti, da objekti, v katere bodo ti proizvodi vgrajeni ali napeljani, v njih sestavljeni ali nanje naneseni, če so pravilno projektirani in grajeni, izpolnjujejo bistvene zahteve iz člena 3 te direktive, kadar in če so ti objekti predmet predpisov, ki vsebujejo take zahteve.

56 V zvezi s tem in kot je bilo navedeno v točki 39 te sodbe, je zakonodajalec Unije uvedel mehanizem domneve o primernosti za uporabo, v skladu s katerim je lahko proizvod, ki izpolnjuje bistvene zahteve, ki so navedene v členu 3 Direktive 89/106 in podrobneje opredeljene v usklajenem standardu – kot izhaja iz člena 6(1) te direktive v povezavi z njeno dvanajsto uvodno izjavo – predmet prostega pretoka, dajanja v promet in proste uporabe na ozemlju vseh držav članic.

57 Iz tega izhaja, da je taka domneva o skladnosti namenjena zgolj temu, da je gradbeni proizvod, ki izpolnjuje zahteve, določene v usklajenem standardu, predmet prostega pretoka v Uniji.

58 Tako iz istih razlogov, kot so bili navedeni v točki 51 te sodbe, Direktive 89/106 ni mogoče razlagati tako, kot da usklajuje nacionalna pravila, ki se uporabljajo ali katerih uporaba se domneva pri pogodbah o prodaji gradbenih proizvodov.

59 Zato domneva o primernosti za uporabo, določena v členu 4(2) Direktive 89/106 v povezavi z dvanajsto uvodno izjavo te direktive, v okviru spora o pogodbi ni zavezujoča pri presoji, ali je ena od strank pogodbe spoštovala nacionalno zahtevo, ki je predmet pogodbe.

60 Ob upoštevanju odgovora na prvi del tega tretjega vprašanja na drugi del tretjega vprašanja ni treba odgovoriti.

61 Glede na navedeno je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 4(2) Direktive 89/106 v povezavi z dvanajsto uvodno izjavo te direktive razlagati tako, da domneva o primernosti za uporabo nekega gradbenega proizvoda, ki je bil izdelan v skladu z usklajenim standardom, ne zavezuje nacionalnega sodišča, ko to ugotavlja primernost takega proizvoda za prodajo ali za uporabo, če nacionalna zakonodaja, ki na splošno ureja prodajo blaga, kakršno je blago v postopku v glavni stvari, zahteva, da ima gradbeni proizvod take lastnosti.

Četrto in peto vprašanje

62 Ker je predložitveno sodišče četrto in peto vprašanje postavilo, le če bi bila odgovora na točko (a) prvega vprašanja in na tretje vprašanje pritrdilna, nanju ni treba odgovoriti.

Drugo vprašanje

63 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 1, točka 11, Direktive 98/34 razlagati tako, da nacionalno sodišče v okviru spora med subjektoma zasebnega prava glede pogodbenih pravic in obveznosti ne sme uporabiti nacionalne zakonodaje, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki določa, da se – če se stranki nista dogovorili drugače – domneva obstoj nekaterih pogodbenih določil glede primernosti za prodajo ali za uporabo ali glede kakovosti prodanih proizvodov, ker je ta zakonodaja „tehnični predpis“ v smislu člena 1, točka 11, te direktive, ki ga država članica ni sporočila Komisiji, kot se to zahteva s členom 8(1) te direktive.

64 Najprej je treba spomniti, kot je pravilno navedlo predložitveno sodišče, da se je v skladu z ustaljeno sodno prakso v sporu med subjekti zasebnega prava možno sklicevati na to, da se nacionalnega tehničnega predpisa, ki ni bil sporočen Komisiji v skladu s členom 8 Direktive 98/34, ne sme uporabiti (glej sodbi z dne 30. aprila 1996, CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, točka 54, in z dne 26. septembra 2000, Unilever, C-443/98, EU:C:2000:496, točke od 40 do 43, 48 in 49).

65 Vendar pa je treba najprej preveriti, ali je zakonodaja iz postopka v glavni stvari dejansko „tehnični predpis“ v smislu člena 1, točka 11, te direktive.

66 Iz te določbe izhaja, da pojem „tehnični predpis“ zajema tri kategorije, in sicer, prvič, „tehnične specifikacije“ v smislu člena 1, točka 3, Direktive 98/34; drugič, „druge zahteve“, kot so opredeljene v členu 1, točka 4, te direktive, in tretjič, prepoved proizvodnje, uvoza, trženja ali uporabe izdelka, na katerega se nanaša člen 1, točka 11, iste direktive (sodba z dne 10. julija 2014, Ivansson in drugi, C-307/13, EU:C:2014:2058, točka 16 in navedena sodna praksa).

67 V tem primeru je treba ugotoviti, prvič, da določbe, kakršne so v postopku v glavni stvari, bodisi tako kot se glasijo bodisi tako kot jih razlagajo irska sodišča, ne spadajo v okvir pojma „tehnične specifikacije“ v smislu člena 1, točka 3, Direktive 98/34. Ta pojem namreč zajema le nacionalne ukrepe, ki se nanašajo na proizvod ali na njegovo embalažo in zato opredeljujejo eno od zahtevanih značilnosti proizvoda (sodba z dne 10. julija 2014, Ivansson in drugi, C-307/13, EU:C:2014:2058, točka 19 in navedena sodna praksa). To pa očitno ni tako pri zahtevi, ki se, če se stranki ne dogovorita drugače, na splošno uporablja pri prodaji vseh proizvodov.

68 Drugič, takih določb iz istega razloga ni mogoče opredeliti za „druge zahteve“ v smislu člena 1, točka 4, Direktive 98/34.

69 V zvezi s tem je Sodišče pojasnilo, da morajo zadevni nacionalni ukrepi, da bi jih bilo mogoče opredeliti kot „druge zahteve“ v smislu tega člena, pomeniti pogoje, ki lahko občutno vplivajo na sestavo, naravo ali trženje zadevnega proizvoda, pri čemer splošna navodila ne morejo pomeniti takih pogojev in jih zato tudi ni mogoče opredeliti kot „druge zahteve“ (glej sodbo z dne 10. julija 2014, Ivansson in drugi, C-307/13, EU:C:2014:2058, točki 26 in 27 ter navedena sodna praksa).

70 Tretjič, zakonodaja iz postopka v glavni stvari prav tako ne spada v kategorijo tehničnih predpisov iz člena 1, točka 11, Direktive 98/34, ker s tem, ko se omejuje zgolj na domnevane pogodbene zahteve, ne vsebuje nobene prepovedi proizvodnje, uvoza, trženja ali uporabe izdelka ali prepovedi opravljanja oziroma uporabe storitve ali ustanovitve dobavitelja storitve v smislu te direktive.

71 Zato se Direktiva 98/34 za pogodbene zahteve, katerih obstoj se domneva, kakršne nalaga zakonodaja iz postopka v glavni stvari, ne uporablja.

72 Glede na navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 1, točka 11, Direktive 98/34 razlagati tako, da nacionalne določbe, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, ki določajo, da se – če se stranki nista dogovorili drugače – domneva obstoj nekaterih pogodbenih določil glede primernosti za prodajo ali za uporabo ali glede kakovosti prodanih proizvodov, niso „tehnični predpisi“ v smislu te določbe, za katere velja obveznost predhodnega obvestila iz člena 8(1), prvi pododstavek, te direktive.

Stroški

73 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. **Člen 267, prvi odstavek, PDEU je treba razlagati tako, da je Sodišče Evropske unije v postopku predhodnega odločanja pristojno za razlago usklajenega standarda v smislu člena 4(1) Direktive Sveta z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na gradbene proizvode (89/106/EGS), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 93/68/EGS z dne 22. julija 1993, katerega sklic je Evropska komisija objavila v seriji C *Uradnega lista Evropske unije.***

2. **Usklajeni standard EN 13242:2002, naslovljen „Agregati za nevezane in hidravlično vezane materiale za uporabo v inženirskih objektih in za gradnjo cest“, je treba razlagati tako, da nacionalnega sodišča, ki mu je bil predložen spor v zvezi z izpolnjevanjem pogodbe zasebnega prava, ki eni stranki nalaga, da dobavi gradbeni proizvod, ki je v skladu z nacionalnim standardom, s katerim se prenaša ta usklajeni standard, ne zavezuje niti glede načina ugotavljanja skladnosti takega gradbenega proizvoda s pogodbenimi specifikacijami niti glede trenutka, v katerem je treba ugotoviti njegovo skladnost.**

3. **Člen 4(2) Direktive 89/106, kakor je bila spremenjena z Direktivo 93/68, v povezavi z dvanajsto uvodno izjavo te direktive je treba razlagati tako, da domneva o primernosti za uporabo nekega gradbenega proizvoda, ki je bil izdelan v skladu z ustaljenim standardom, ne zavezuje nacionalnega sodišča, ko to ugotavlja primernost takega proizvoda za prodajo ali za uporabo, če nacionalna zakonodaja, ki na splošno ureja prodajo blaga, kakršno je blago v postopku v glavni stvari, zahteva, da ima gradbeni proizvod take lastnosti.**

4. **Člen 1, točka 11, Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2006/96/ES z dne 20. novembra 2006, je treba razlagati tako, da nacionalne določbe, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, ki določajo, da se – če se stranki nista dogovorili drugače – domneva obstoj nekaterih pogodbenih določil glede primernosti za prodajo ali za uporabo ali glede kakovosti prodanih proizvodov, niso „tehnični predpisi“ v smislu te določbe, za katere velja obveznost predhodnega obvestila iz člena 8(1), prvi pododstavek, Direktive 98/34, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2006/96.**

Podpisi